

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA W KLASIE VIII

Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej

Program nauczania dla II etapu edukacyjnego

Przedmiot: Edukacja dla bezpieczeństwa

Wydawnictwo: Nowa Era, Seria: „Żyję i działam bezpiecznie”

ROZDZIAŁ II. BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> - definiuje bezpieczeństwo - wymienia rodzaje bezpieczeństwa -wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli – opisuje geopolityczne położenie Polski – wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) 	<ul style="list-style-type: none"> -definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej -omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski – omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego 	<ul style="list-style-type: none"> –opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski

ROZDZIAŁ I. POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGROŻEŃ

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń 	<ul style="list-style-type: none"> –wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom - poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania 	<ul style="list-style-type: none"> –wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> –omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom

<ul style="list-style-type: none"> -wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze -rozdziela sygnały alarmowe 	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego -wymienia sposoby przeciwdziałania panice 	<ul style="list-style-type: none"> -omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów 	<ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania
<ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> -rozdziela rodzaje i stopnie ewakuacji -opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku - rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne -zna szkolną instrukcję ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> -omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych 	<ul style="list-style-type: none"> -opisuje sposób zaopatrywania w wodę żywność podczas ewakuacji -uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych 	
<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne przyczyny pożarów - opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru 	<ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonąca na człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> -rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej 	<ul style="list-style-type: none"> -omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> -opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego
<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne przyczyny powodzi -wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych 	<ul style="list-style-type: none"> - planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej

– wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka	– omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz	– opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur		
– wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych	– omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny)	– omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym,	– opisuje zagrożenia towarzyszące tym wypadkom	- opisuje zasady kodowania informacji w tablicach ADR
– wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce		ratownikowi, osobom postronnym i w miejscu zdarzenia – opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych		
	– opisuje zasady zachowania się na wypadek: <ul style="list-style-type: none"> • strzelaniny • znalezienia się w sytuacji zakładniczej • ataku bombowego • ataku gazowego • otrzymania podejrzanej przesyłki 	– rozumie konieczność powiadomienia służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych	– omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru	

ROZDZIAŁ III. PODSTAWY PIERWSZEJ POMOCY

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>– wyjaśnia termin „pierwsza pomoc”</p> <p>– określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym</p>	<p>– wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego”</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy</p>	<p>– opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia</p>	<p>– wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych</p>
<p>– podaje numery alarmowe</p>	<p>– wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika,</p>	<p>– demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych</p> <p>– poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową</p>	<p>– opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych</p>	<p>– podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy</p>
	<p>poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób</p> <p>– wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym</p>			

<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie „nagle zatrzymanie krążenia” - opisuje ogniwa łańcucha przeżycia - ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia stan świadomości poszkodowanego - wymienia objawy utraty przytomności - ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC 	<ul style="list-style-type: none"> - udrażnia drogi oddechowe (rękoczymem czoło-żuchwa) - sprawdza, czy poszkodowany oddycha - zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną - umiejętnie stosuje folię NRC - wymienia główne przyczyny omdlenia - charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie - udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia 	<ul style="list-style-type: none"> - układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej - wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB
<ul style="list-style-type: none"> - definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo-oddechowa” 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej - wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze) 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci - wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego - przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej
<ul style="list-style-type: none"> - wycisza przedmioty wchodzące w skład 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przeznaczenie i 		<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady doboru i przechowywania 	

<p>apteczki pierwszej pomocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samochodowej • turystycznej domowej 	<p>podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy</p>		<p>składników apteczki pierwszej pomocy proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia</p>	
<p>– wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający</p>	<p>– wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające</p> <p>– wymienia rodzaj krwotoków i charakteryzuje je</p> <p>– stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran</p>	<p>– bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne</p> <p>– demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa</p>	<p>– wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna)</p>	
<p>– wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwinięcie, skręcenie</p>	<p>– zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów</p> <p>– zakłada temblak</p>	<p>– opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa</p>	<p>– omawia pryncypialne zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa</p>	<p>podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie</p>

<p>– wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie</p>	<p>– demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny</p>	<p>– omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oparzeń termicznych • oparzeń środkami chemicznymi • wychłodzenia organizmu i odmrożeń 	<p>– proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci</p>	
<p>– omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:</p>	<p>– omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:</p>	<p>– omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadławienia 	<p>– omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach:</p>	<p>- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika</p>
<p>– zatrucia – tonięcia – porażenia prądem</p>	<p>– zawału serca – udaru mózgu – napadu padaczkowego – ciała obcego w oku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia 	<p>- ukąszenia, użądlenia</p> <p>- wykonuje na manekinie rękoczyn ratunkowe w przypadku zadławienia</p> <p>- wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci</p>	

<p>–definiuje zdrowie</p>	<p>– wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na takie, które są niezależne od człowieka, i takie, na które ma on całkowity wpływ</p>	<p>– wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym –wymienia zachowania prozdrowotne –wymienia zachowania szkodliwe dla zdrowia (ryzykowne) i wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków –opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i niekorzystnych dla zdrowia, zarówno te krótko-, jak i długofalowe</p>	<p>–określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu oraz świadczeniach i usługach medycznych –oraz inne, istotne działania, sprzyjające jego prawidłowemu funkcjonowaniu w środowisku przyrodniczym i społecznym</p>	<p>– wymienia wyznaczniki stanu ludzkiego organizmu i opisuje sposoby ich kontrolowania – analizuje i ocenia własne zachowania i możliwości związane ze zdrowiem proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku</p>
<p>–wymienia główne choroby cywilizacyjne</p>	<p>–wymienia główne przyczyny chorób cywilizacyjnych</p>	<p>–wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie –omawia objawy depresji, anoreksji i uzależnień behawioralnych</p>	<p>– proponuje zestaw działań łagodzących skutki stresu</p>	<p>–proponuje sposoby zapobiegania chorobom cywilizacyjnym</p>

ROZDZIAŁ IV. KSZTAŁTOWANIE POSTAW OBRONNYCH

Ocena dopuszczająca	Ocena dopuszczająca	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasadę BLOS - omawia zasady zachowania na strzelnicy - zna podstawowe zasady orientowania się w terenie 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przykłady broni strzeleckiej - omawia przykłady urządzeń i narzędzi przydatnych podczas poruszania się w nieznanym terenie (kompas, GPS, mapy, punkty charakterystyczne) 	<ul style="list-style-type: none"> - prawidłowo przyjmuje pozycje strzeleckie: stojąc, klęcząc, leżąc) - wymienia podstawowe elementy broni palnej - potrafi orientować się w terenie za pomocą: mapy, kompasu, GPS, punktów charakterystycznych - omawia ograniczenia związane z wykorzystaniem urządzeń GPS i kompasu 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi zgrywać przyrządy celownicze - wymienia i charakteryzuje rodzaje map - omawia najważniejsze elementy mapy 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne przyczyny wypadków podczas strzelania